

27ste zondag door jaar A

Mt. 21,33-43

Weet u ik ben al bijna vijfendertig jaar priester, en al die jaren heb ik ontzettend vaak gehoord dat katholieken vroeger de Bijbel niet mochten lezen. Afgelopen week nog een paar keer gehoord. Maar is het wáár? Nee, bewijsbaar niet! Het is een kletspraatje geweest, wat doorverteld werd. Ik geef u voorbeelden. In **1912** schreef Mgr. Leyten, bisschop van Breda, in zijn vastenbrief dat alle gelovigen in zijn bisdom een Bijbel dienden te hebben en er dagelijks in moesten lezen. Paus Pius XII schreef de encycliek *Divino Afflante Spiritu*, waarin hij de katholieken smeekt om de Bijbel te leren kennen.

Door het tweede Vaticaans Concilie werd gezegd dat álle katholieke gelovigen zich met de Bijbel bezig moeten houden. Paus Franciscus sprak in 2016 over rechtvaardigheid en barmhartigheid volgens een bepaald Bijbels begrip. Het was een revolutionaire boodschap, maar de meeste katholieken kennen de Bijbel zo slecht dat ze de paus niet begrepen. De protestanten en de oosterse kerken juichten de paus toe. Helaas schaamden de katholieken zich niet. De Kerk verbood alleen aan analfabeten om de Bijbel zelfstandig te interpreteren. Maar ... we leven al lang niet meer in een tijd waarin de meerderheid van de gelovigen analfabeet was!

Al onze schriftlezingen komen uit de Bijbel. En het is fout om er **alléén máár** een innerlijke beleving bij te hebben. De Bijbel moet je lezen - liefst dagelijks - en je moet het Woord van God **léven**. Iemand die de Bijbel bestudeert houdt zich vreselijk voor de gek als hij of zij denkt dat de belangrijkste taak bij het lezen van de Bijbel is te weten hoe, waar en wanneer de tekst is ontstaan. Toegegeven, dat is waardevol om te de tekst grondig te begrijpen.

Maar als de Bijbel, het woord van God, voor ons leeft, moet het nú worden uitgesproken. Het moet nú worden ontvangen. In de tweede lezing vraagt Paulus aan de Filippenzen dat ze echt léven wat ze hebben geleerd. Het leven van het woord, meer dan het bestuderen ervan, levert “Gods vrede boven alle begrip” op. Als we de eerste lezing van Jesaja, het verhaal over zijn wijngaard, zouden bestuderen, leren we iets over de ontrouw van het volk van Juda. Maar dan weet je nog niet wat de profeet tegen jou zegt. En als een profeet u niets te zeggen heeft, waarom zou u dan luisteren? En wat zou het betekenen als onze hedendaagse kerk en onze parochie die wijngaard is? God heeft de wijngaard vertroetelt, maar er wordt niets mee gedaan. En God zocht dan recht en rechtvaardigheid, maar hoort alleen geschreeuw.

Ondanks alles wat God voor de wijngaard doet, is er geen echte opbrengst. Dus God geeft het vonnis: het zal allemaal worden afgebroken, en overwoekerd met distels en doornen. Zijn deze woorden tot de kerk gericht?

Er is een grote verleiding om onze heilige Bijbel te zien als een oud relikwie. Af en toe prikken we in de kerk op zondag in de dode tekst en houden het daarna op een veilige afstand.

Als Jezus in het Evangelie naar de Bijbel kijkt wordt het een ander verhaal. Hij gebruikt het verhaal van Jesaja's wijngaard opdat de mensen het in hun eigen tijd en plaats toepassen. De leiders uit zijn tijd verwierpen Hem, de Zoon van de Heer van de wijngaard, net zoals ze de profeten hadden verworpen. Het is toch verschrikkelijk dat zijn tijdgenoten hoopten dat zij door de Zoon van God te verwerpen en te vermoorden, de erfenis van het eeuwig leven voor zichzelf konden houden!

Als dan katholieke mensen alleen naar de tijd van Jezus kijken en niet naar ónze tijd, dan gebeuren er twee rare dingen. Ten eerste komt er een platte conclusie dat het aan de hogepriesters en oudsten van het volk lag dat Christus werd verworpen. En ten tweede een nog stommere conclusie dat wijzelf Christus niet verwerpen in ons leven. En daarmee worden wij de nieuwe erfgenamen van de wijngaard en kunnen we ons hoofd schudden over die domme wijnbouwers. Als we dan stoppen met nadenken - en dat doen veel katholieke gelovigen - , dan raakt het Evangelie ons nooit. Dan stappen we opzij voor de kracht van de Blijde Boodschap.

Het verhaal van de wijngaard van Jesaja en ook de toepassing van dat verhaal door Jezus zélf is een boodschap ook voor de katholieke mensen van vandaag.

We mogen niet denken dat we het geschenk van de wijngaard niet kunnen verspelen. De Kerk die zich altijd moet vernieuwen, moet zich ook altijd afvragen of ze de erfenis van de wijngaard voor zichzelf inpikt of niet. De wijngaard is niet van ons maar van de Heer van de oogst. Het is groot gevaar voor iedere gelovige als ze een priester of een parochie of zelfs een kerkgebouw beschouwen als de weg naar het heil, in plaats van Christus zelf. We brengen ons in gevaar als we een ander evangelie volgen dan dat van Jezus. En de mensen die ons waarschuwen dat we de wegen van de rechtvaardigheid verwaarlozen en dat we doof zijn voor het geroep van de armen, zijn mensen die ons aan de Boodschap van Jezus herinneren. In die Jezus geloven we toch, of misschien toch niet? Er is een duidelijke roep om vernieuwing en verlevendiging van onze parochie en er wordt niet op gereageerd. Er wordt gevraagd dat we de Bijbel lezen: er wordt niet op gereageerd. Gek, hè? We doen of het Evangelie niet bestaat!

Jesaja beloofde dat er een "heilige rest" zou blijven, mensen die ondanks alles de waarheid trouw blijven, de Blijde Boodschap koesteren en de wijngaard blijven onderhouden. Wat wilt u "heilige rest" worden of de ontrouwe gelovigen die door Jezus ervan beschuldigd worden dat over een jaar tien – vijftien definitief de deuren van zelfs de Petruskerk moeten sluiten?

Norbert Schallenberg, pastor